

Beeldhouwer Emile Cornelis
Soms knokkend van
gevoel naar vorm

Hij heeft inmiddels een prachtig oeuvre. Is kunstenaar en ambachtsman tegelijkertijd. Deed ooit aan fotografie, schildert zo af en toe nog wel eens, maar is vooral beeldhouwer, wonend en werkend in Maastricht waar hij geboren en getogen is. Emile Cornelis. Zijn beelden stonden deze zomer onder meer in de tuinen van Château Neercanne en Château St. Gerlach. Prachtige settings. De moeite van een bezoek en een gesprek met de kunstenaar meer dan waard.

Highlander (brons)

Emile of Jean?

Eerst even wat helderheid. Want Jean Henkes is zijn eigenlijke naam en Emile Cornelis zijn kunstenaarspseudoniem. Jean Henkes was ook de naam van zijn vader. En dat was een alombekende Maastrichtse autohandelaar. Niks mis mee maar die associatie was destijds voor een beginnend kunstenaar geen gelukkige. Die pseudoniem leidt overigens zo af en toe wel tot hilarische situaties. Want Jean woont en werkt aan de Jekerweg in Maastricht waar 'zijn' Doret de bekende Gallery Bell'Arte drijft (zie de vorige editie van The art of Living). Hij vertelt: "Bell'Arte doet als galerie exclusief in beeldhouwwerken. Ook enkele van mijn werken staan daar tussen. Een tijdje terug hadden we hier bezoek van een echtpaar uit de randstad. Doret was buitenshuis dus ik nam de honneurs waar, ontving ze en stelde mezelf voor: 'Jean Henkes'. Ze waren zeer gecharmeerd van één de beelden van Emile Cornelis en vroegen me de oren van het hoofd over deze kunstenaar. Steeds dreigde ik vast te lopen met mijn antwoorden. Hoe oud is-ie? Waar woont hij? Buiten de stad, antwoordde ik maar. Op hun vraag of ze hem konden bezoeken stelde ik voor hem even te gaan bellen. Even later kwam ik terug in de galerie met de mededeling dat Emile Cornelis helaas op vakantie was. Uiteindelijk hebben ze het beeld alvast maar aangeschaft."

Puur op gevoel

Emile Cornelis is een echte figuratieve beeldhouwer. Werkt puur op gevoel, zonder vooropgezet plan. Dus geen werktekeningen of schetsen. Weliswaar is er een globaal idee over de richting die het ingaat, toch is vanaf de eerste kneden nog volstrekt niet helder waar het precies toe leidt. Vorm is belangrijker dan exacte verhoudingen en proporties. Voor hem moet het vooral esthetisch kloppen. Hij werkt overwegend met brons. Het ontwerpen van een beeld gaat soms voorspoedig en bij tijd en wijle met vallen en opstaan. Emile Cornelis: "Het komt toch wel vaak voor dat ik ervoor moet knokken om datgene wat ik in mijn hoofd heb, via mijn handen vertaald te krijgen naar een vorm. Het vakmanschap is niet zo'n punt, dat zit wel goed. Het is juist die beleving, de emotie die om ruimte vraagt. Soms betekent het ook dat ik mezelf flink moet opladen. Reisereningen kunnen ooit wonderen doen. Of een toevallig museumbezoek. Wat dat betreft werkt de mystiek van de Griekse en Romeinse kunst voor mij heel inspirerend. Of de vroege Chinese kunst uit de Tang-dynastie. Ook de Afrikaanse kunst is erg boeiend en zelf heb ik daar een aardige verzameling van opgebouwd."

Vorm is belangrijker dan exacte verhoudingen en proporties. Het moet vooral esthetisch kloppen.

Het gietproces van brons

Detail Man met drapperie (brons)

Ook ambachtelijk fascinerend

Ook het ambachtelijke van het werken met was, klei en brons is iets wat Emile Cornelis fascineert. Vragen de kunstzinnige bewerkingen van klei- en wasontwerpen vaak om subtiel en omzichtig 'piemelen' met gereedschappen, voor de nabewerkingen van een pas gegoten bronzen beeld komen de wat grovere, meer ambachtelijke spullen aan bod: van schuurlinnen en handvijlen tot elektrische staalborstels en zelfs een Black & Decker Powerfile. Soms komt er lasapparatuur aan te pas om delen van een beeld tot één geheel te smeden. Door de samenstelling (90% roodkoper, 10% tin) is brons een soepel, makkelijk te bewerken materiaal. Zijn die laatste bewerkingen achter de rug dan zorgt het juiste patina voor de goede kleur van het beeld. Ook dit patineren met hulp van salpeterzuur dat wordt ingebrand, is een vak apart. En vooral een kwestie van aanvoelen wanneer je op moet houden. Delen van het beeld die een extra accent nodig hebben kunnen daarna nog worden gepolijst. Emile Cornelis: "Zo'n bronzen beeld is voor het leven, dat blijft echt voor eeuwig, het overleeft je, dat's toch wel een bijzondere gedachte. Er zit een boel werk aan, gemiddeld ben ik een half jaar met zo'n creatie bezig, er zijn flinke wachttijden bij de gieterijen en ook de nabewerkingen zijn behoorlijk intensief. Maar alles bij elkaar is het fantastisch om te doen!"

Nederlander kunstminded

Beelden van Emile Cornelis staan over heel Nederland en België verspreid. Maar ook zijn ze aangekocht door Duitse en Amerikaanse kunstverzamelaars. Behalve dat Gallery Bell'Arte nogal wat van zijn werken exposeert, wordt hij veel gevraagd door andere Nederlandse en buitenlandse galleries. Als kunstenaar voelt hij zich in Nederland helemaal op zijn plaats. Hij is daar heel uitgesproken over: "Nederland is erg kunstminded, al vanaf de 17e eeuw. Ik durf te stellen dat we daarin uniek zijn. In het buitenland is dat vaak wel anders. In een land als Azië bijvoorbeeld is er weinig echt gevoel voor kunst. Toeristendingetjes, die kunnen ze daar prima maken maar als ze een catalogus van me zien of een foto van één van mijn bronzen stieren dan halen ze hun schouders op. Mijn torso's roepen daar alleen maar onbegrip op omdat ze denken dat ik geen armen of benen

Liggende vrouw (marmer)

kan modelleren. Nederlandse kunst is hoogstaand. In Europa staan we bovenaan, zeker als het om de beeldhouwkunst gaat. Ik ben er trots op dat wij Nederlanders kunst zo weten te waarderen. Overigens zijn ook de Italianen echte kunstliefhebbers. Ik herinner me een illustratief voorval op een politiebureau. Ik kwam daar mijn auto ophalen nadat die vanwege foutparkeren was opgesleept. Vonden ze me eigenlijk een achterlijke Hollander, een echte geveltoerist, nadat ze in mijn paspoort lazen dat ik beeldhouwer was, draaiden ze als een blad aan de boom om en ontstond er een geanimeerd gesprek. De opsleepkosten werden vergeten, ik hoefde alleen een bescheiden bekeuring te betalen."

Expositie tot 30 september

We togen ook nog even naar Château Neercanne. Daar, in de werkelijk schitterende kasteeltuin die in 1998 helemaal in haar oorspronkelijk grandeur is teruggebracht, stonden enkele van de grotere werken van Emile Cornelis temidden van vele andere beelden. Het was 33 graden buiten, een zachte verkoelende bries waaide door het Jekerdal. Een subliem uitzicht. Wat een schitterende locatie, hoe on-Nederlands eigenlijk. En wat een grandioze plek om beelden te exposeren. Inmiddels een traditie, zal ook volgend jaar van juni t/m september deze expositie plaatsvinden in de tuinen van Château Neercanne (Maastricht) en die van Château St. Gerlach in Valkenburg. Ondertussen zijn de beelden van Emile Cornelis en die van andere beeldhouwers uitgebreid te bekijken in Gallery Bell'Arte.

Tekst: Willem van den Heuvel
Fotografie: Smile Fotografie

Gallery Bell'Arte

Jekerweg 51
6212 GA Maastricht
Telefoon en fax: 043-3211702

Openingstijden:
dinsdag t/m zaterdag 11.00-17.00 uur
zondag op afspraak